

er det let at paapege, at en saadan Drift ikke egner sig for Staten. For Statsdrift egne sig nogle enkelte faste Router, der drives efter bestemte faste Principper. Man kan vel ændre disse, men saa længe Routerne drives, skulde de drives efter faste bestemte Principper — paa samme Vis, som vi drive Forbindelsen med Kiel og Dampfærgerne. Disse Router maa være saa og de mest hensigtsmæssige, som tillade os at føre vore Artikler hurtigt, billigt og i bedste Stand til det udenlandske Marked. Jeg vil paa en vis Maade sige: Jo færre, desto bedre! Jo færre Staten bringer Ofre for, desto større Godsmængde kan man samle, desto bedre Betingelser kan man faa, og desto bedre vil man kunne gøre Forretninger forholdsvis. — Hermed tror jeg, at have besvaret de ret frygtelige Konsekvenser, som den højtærede Minister mente vilde følge heraf, at man vilde tvinge den hele Nederlivs virksomhed bort fra de private Hænder, ruinere en Mængde Mennesker, foretage et aldeles uberettiget Indgreb i det private Erhvervsliv o. s. v.

Heller ikke synes det mig, at den højtærede Minister havde Ret i sin Opfattelse af, at Statsdrift over Esbjerg, indrettet som vi have ønsket det, skulde være en saadan betydende med, at man med voldsom Haandtvang hele den danske Eksport af Landbrugsartikler frem over Esbjerg. Det have vi aldeles ikke ønsket, lige saa lidt som vi ville vedkende os de Konsekvenser deraf, som siden bleve opstillede, nemlig at det vilde føre til, at man sejlrede og førte omtrent gratis. Vi have kun tænkt os, at man skulde kunne sejle billigere og føre billigere end nu, og det hører dog ikke til Umulighederne. Fragterne ere jo allerede i Tidens Løb blevne reducerede betydeligt, og de kunne vist reduceres mere endnu, naar blot Eksporten mere samles paa enkelte Router. Det har ikke været vor Mening at ville tvinge Eksporten ad en og samme Vej. Vi have intet imod, at Jolt, om de ønske det, skulde kunne eksportere f. Eks. fra Kjøbenhavn. Vi ønske kun, at det skal være lige saa billigt at eksportere fra Esbjerg som fra Kjøbenhavn, og derved ville Eksportørerne blive i Stand til at vælge den Route, som er hensigtsmæssig og billigst i sig selv. Man gør jo ikke saa store Ofre, som vi have gjort for Esbjerg-routen og det netop i den Tanke, at vi derved have skabt en Afløbstilbe for vor Eksport til England, uden at man tillige gør det i den Tanke, at man derved ogsaa har skabt en Udførselsvej, som man vil gøre det mest mulige for kan blive benyttet af saa mange som muligt. Dernæst mente den højt-

ærede Minister, at vi vilde udsætte os for at komme til at besørge Transittarten for de fremmede, saaledes at disse kom til at føre omtrent gratis med deres Varer, hvorved vi gavede dem en Slags Udførselspræmie. Saaledes mener jeg imidlertid ikke, at Taksterne skulde fastsættes, og der vil intet være i Vejen for at give Bestemmelser, som kunne værges os derimod. Vi behøve saaledes ikke at give de fremmede de samme Begunstigelser, som man giver den hjemlige danske Trafik, og der kunde i det hele taget tænkes mange Rauteler derimod.

Ministeren kom saa til Slutning ind paa en Tanke, der, saa vidt jeg forstod ham, egentlig var den, der havde hans Hjerte. Det var den, at man slet ikke skulde forsøge med Statsdrift, men derimod skulde understøtte samtlige vore Router paa England paa visse Betingelser. Det vil altsaa sige, at vi skulde fastsætte visse Betingelser for Opnaaelsen af Understøttelsen. Disse Betingelser skulde særlig gaa ud paa Fartens Hastighed, Varesnes Behandling og mulligvis ogsaa paa andre Ting. De Router, der opfyldte disse Betingelser, skulde saa efter bestemte Regler kunne faa Subvention. Jeg blev højt forbavsset over at høre denne Tanke udviklet af den højtærede Minister. Den slog mig øjeblikkelig som noget ganske nyt og meget stort. Jeg har naturligvis tænkt en Del over den siden Mødet i Mandags, men jeg maa tilstaa, at jo mere jeg har tænkt over den, desto mindre tiltalende forekommer den mig at være. Der er for det første det at bemærke, som er ganske iøjensfaldende, at det vil blive en ny og aldeles kolossal Begunstigelse for det enkelte Selskab, der allerede i Forvejen nyder Begunstigelse, nemlig det forenede Dampskibsselskab. Ganske vist kan Ministeren nok tilvejebringe et vist Stuk af Upartiskhed, men man vil se, at den danske Eksportfart til England fordeles sig mellem 3 Selskaber, det forenede Dampskibsselskab, det jydsk-engelske Dampskibsselskab og det Wilsonske — foruden et Par andre engelske Selskaber. Men ser man efter, hvorledes Fordeelingen af Fragten er, viser det sig øjeblikkelig, at det er en forsvindende Eksport, de andre Selskaber have i Forhold til det forenede Dampskibsselskab. Det er i saa langt overvejende Grad det, som har denne Eksport i sine Hænder, at en Understøttelse til de forfællelige Eksportselskaber, som opfyldte de givne Betingelser, vil sige en aldeles kolossal Statsubvention til det forenede Dampskibsselskab. Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst Grund dertil. Jeg kan ikke se, at de Duffer, vi have fremført med Hensyn til vor Trans-